

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha, 6. února 2019

Studenti technických oborů vnímají stav průmyslu hůře než lidé z praxe, budoucnost vidí ve zvyšování mezd

Pojem Průmysl 4.0 nedokáže vysvětlit 79 % studentů technických oborů

Podle 84 % manažerů průmyslových firem se českému průmyslu vede ve srovnání se zahraničím dobře. S tím souhlasí ale jen 59 % studentů technických oborů. Naopak podle 41 % z nich průmysl stagnuje nebo se propadá. Obě skupiny vnímají jako největší problém nedostatek kvalifikovaných pracovníků i lidí obecně. A zatímco růst mezd je pro zlepšení produktivity práce důležitý pro 78 % studentů, stejný názor má jen 28 % manažerů. Ti za důležité považují zejména investice do vědy a výzkumu (89 %) či postupující digitalizaci a automatizaci (76 %), tedy atributy Průmyslu 4.0. Překvapující je, že 57 % studentů o něm nikdy neslyšelo. Dalších 22 % o něm sice slyšelo, ale neví, co znamená. Vyplyvá to z výsledků společného průzkumu inženýrské společnosti DEL a poradenské společnosti BDO, který provedla agentura Ipsos na základě osobního dotazování.

Průmysl brzdí málo pracovní síly i zahraniční konkurence

Manažeři i studenti sdílí názor, že kondice českého průmyslu je ve srovnání s ostatními zeměmi dobrá. Studenti jsou však pesimističtější. Více jak čtvrtina (27 %) si myslí, že průmysl stagnuje a podle 14 % se dokonce propadá. Mezi manažery je o stagnaci průmyslu přesvědčen jen 1 z 10 a pouze 6 % jej vnímá jako upadající. Podle obou skupin se nejlépe daří automobilovému a strojírenskému průmyslu, nejhůře naopak oděvnímu (textilnímu) a sklářskému. „Jako hlavní bariéry rozvoje průmyslu manažeři nejčastěji zmiňují nedostatek pracovní síly, včetně té kvalifikované. A to celkem v 67 % případů. Stěžují si i na množství regulací a administrativy. Studenti zase jako hlavní překážku zmiňují v 39 % zahraniční konkurenci. Regulace uvádějí ve 12 % případů hned na druhém místě,“ uvádí Petr Kymlička, partner poradenské společnosti BDO.

Průmyslu chybí investice, vyšší produktivita i přidaná hodnota

Od bariér rozvoje tuzemského průmyslu se odvíjejí i jeho nedostatky. Mezi nejčastěji skloňované patří obecný nedostatek lidí (dle 91 % manažerů a 65 % studentů), ale také málo kvalifikovaných pracovníků (pro 89 % manažerů a 78 % studentů). „Jako problém vnímají manažeři také nízkou produktivitu práce, nedostatek investic do inovací a nedostatečné čerpání dotací EU. Z pohledu téměř dvou třetin manažerů chybí na českém trhu firmy s vyšší přidanou hodnotou, stejně to vidí polovina studentů. Ukazuje se tak, že klíč k vytvoření a udržení konkurenceschopnosti českých podniků tkví v inovacích a vlastních řešeních,“ komentuje výsledky průzkumu Petr Kymlička. Fungování firem v českých korunách, a nikoliv eurech, vnímá jako problém 1 ze 4 manažerů. Podobně to vnímají i studenti (22 %).

Investice do lidí i technologií

Podle 78 % studentů je pro zvýšení produktivity práce klíčový růst mezd. Ten však manažeři vidí jako nejméně důležitý (28 %). Jako klíčové naopak manažeři vnímají investice do vědy a výzkumu (89 %). Obě skupiny se však shodují, že průmyslovou výrobu v příštích letech promění postupující digitalizace a automatizace. Vnímá to tak 79 % studentů a 76 % manažerů. „Pro prosperitu českého průmyslu celkově bude podle obou skupin respondentů důležitý vývoj zejména v automobilovém sektoru. Významná jsou také očekávání, že stát v budoucnu vytvoří potřebnou digitální infrastrukturu, a to podle 77 % manažerů a 69 % studentů,“ říká Jiří Kabelka, předseda představenstva společnosti DEL. Zajímavá jsou také očekávání ohledně úrovně konkurenceschopnosti českého průmyslu. „Studenti sice tuzemský průmysl hodnotí hůře, ale jen 34 % z nich si myslí, že jeho úroveň by se snižovala, pokud by rostly mzdy. A naopak manažeři, z nichž většina hodnotila průmysl pozitivně, se v 75 % případů obávají, že by kvůli růstu mezd, který nechtějí, ke snížení konkurenceschopnosti skutečně došlo,“ dodává Jiří Kabelka. Podle studentů by českému průmyslu pomohly právě vyšší mzdy nebo dotace. Manažeři by zase uvítali méně administrativy a lepší vzdělávání.

Průmysl 4.0 nezná polovina studentů a třetina manažerů

Překvapujícím zjištěním byla neznalost pojmu Průmysl 4.0 ze strany studentů, a to technických oborů středních a vysokých škol. Jen 21 % z nich je přesvědčeno, že ví, co přesně znamená. Dalších 22 % studentů tento pojem sice již slyšelo, ale neví přesně, co znamená. A 57 % dotázaných studentů o něm vůbec neslyšelo. Středoškoláci a vysokoškoláci si Průmysl 4.0 nejčastěji spojují s automatizací, robotizací a digitalizací. O znalosti Průmyslu 4.0 je přesvědčena téměř polovina (46 %) manažerů. Čtvrtina (24 %) neví přesně a téměř třetina (30 %) jej nezná vůbec.

Jen 57 % manažerů považuje Průmysl 4.0 za důležitý

Současnou vlnu digitalizace a automatizace považuje za důležitou pro své firmy jen 6 z 10 manažerů (57 %). A přesně polovina již podniká kroky pro implementaci Průmyslu 4.0. „Zavedení moderních digitálních technologií, potřebné IT infrastruktury a strojového vybavení je komplexní proces, který vyžaduje důkladné analýzy a strategický postup. Firmy do něj podle našich zkušeností vynakládají zhruba desetinu z celkového objemu svých investic. Zapojení do hlavního proudu inovací podniku do budoucna pomůže udržet krok se zahraniční konkurencí,“ vysvětluje Jiří Kabelka. Zavádět inovace Průmyslu 4.0 v současnosti naopak neplánuje necelá pětina (18 %) manažerů. Připouští ale, že v budoucnu k nim pravděpodobně dojde. Pro 44 % manažerů Průmysl 4.0 není důležitý.

Modernizaci brzdí náklady a málo kvalifikovaných lidí

Většina (86 %) manažerů, kteří plánují podniknout nebo již podnikají kroky pro implementaci Průmyslu 4.0, uvádí, že využívá nebo v budoucnu využije externí subjekty. „Nejčastěji zmiňují spolupráci s vysokými školami, firmami ze stejného oboru nebo přímo specializovanými poradenskými společnostmi,“ vysvětluje Jiří Kabelka, a dodává: „Jejich nejčastější vizí či očekáváním v příštích dvou letech je ve více než 60 % případů rozšíření firmy a zvýšení jejího obrátu. Jen ve třetině případů chtějí nadále udržet stávající stav.“ Největší překážkou samotné implementace Průmyslu 4.0 je však podle manažerů právě nedostatek kvalifikované pracovní síly (30 %), ale i počáteční náklady (29 %).

Studenti by se zaměřili na robotizaci, přitom se bojí zániku pracovních míst

Téměř polovina studentů (44 %) se obává zániku pracovních míst. Podle výsledků průzkumu by se však i přesto sami ve firmě zaměřili zejména na robotizaci, zatímco manažeři se zaměřují spíše na digitalizaci a vzdálenou správu dat. Obava z celkového zhoršení

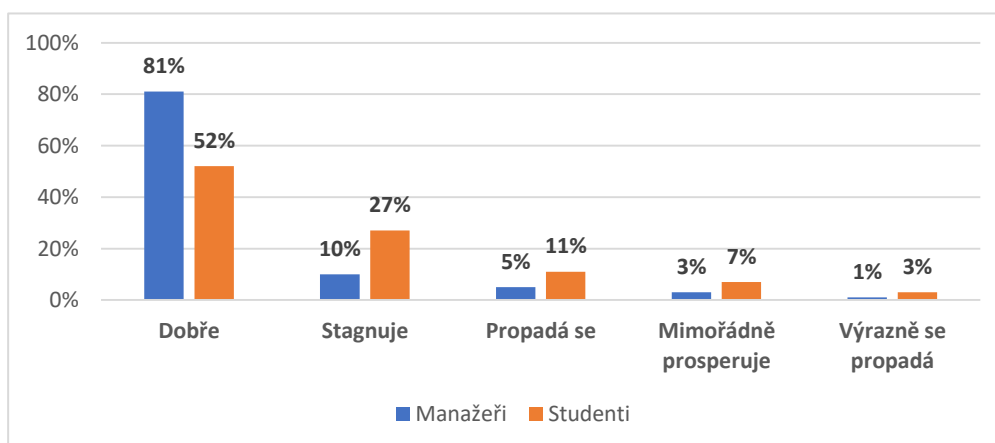
ekonomických podmínek kvůli případné krizi figuruje mezi manažery ve 33 % případů, 16 % se obává neúnosného zvyšování nákladů na mzdy. „V rozdílnosti názorů studentů a manažerů, a to zejména v otázce mezd či nedostatků českého průmyslu, je patrné odtržení studentů od praxe. Ukazuje se, že si nedovedou představit skutečné fungování průmyslových podniků a často jim schází i pochopení ekonomických souvislostí. Ať už na úrovni podniků nebo státu. Jejich názory v mnoha ohledech odpovídají charakteristikám generace Y neboli mileniálů,“ dodává Petr Kymlička.

O průzkumu

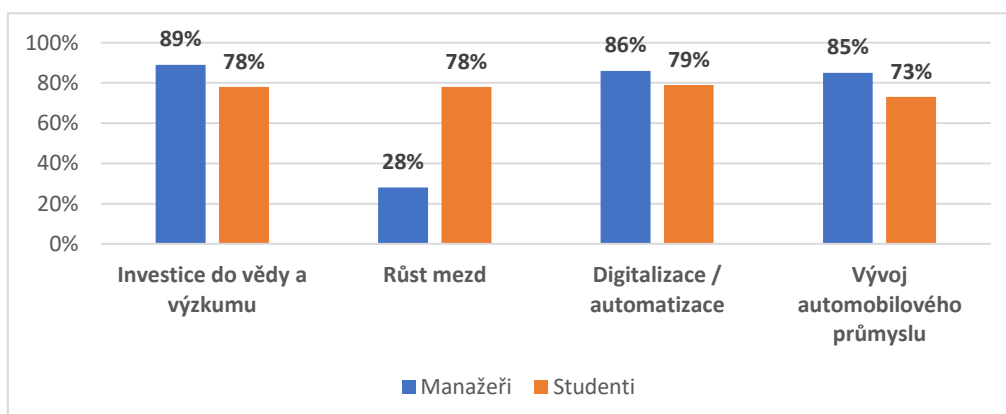
Průzkum realizovaný agenturou pro výzkum trhu a veřejného mínění Ipsos proběhl prostřednictvím telefonických rozhovorů a osobního dotazování. První cílovou skupinou průzkumu byly průmyslové firmy v České republice s 20 a více zaměstnanci. Druhou cílovou skupinu tvořili studenti a studentky (včetně čerstvých absolventů a absolventek) technických vysokých škol nebo průmyslových či technicky zaměřených středních škol v České republice. Sběr dat proběhl v říjnu 2018.

Příloha: grafy

Jak si vede český průmysl ve srovnání se zahraničím?

Co bude pro český průmysl klíčové?

Znalost Průmyslu 4.0

